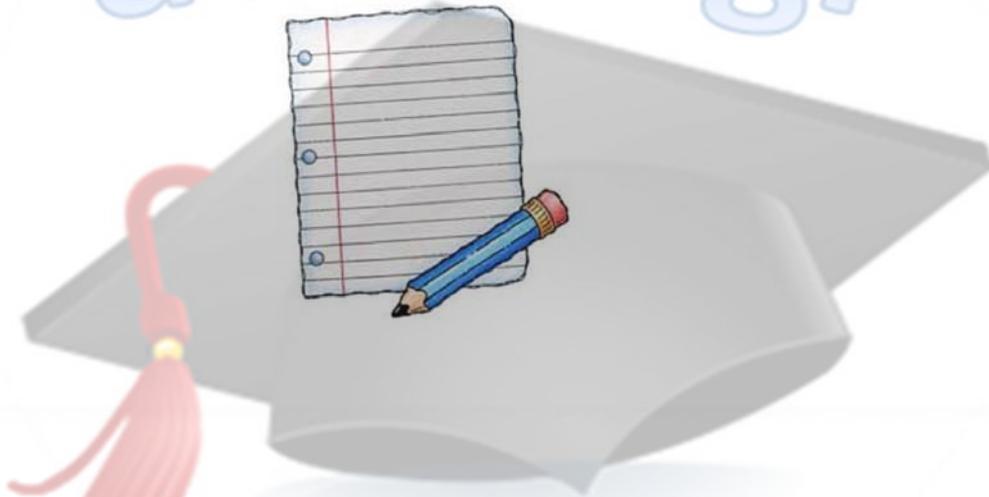

Ο ΒΟΗΘΟΣ ΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΤ' ΤΑΞΗ

Όνοματεπώνυμο:

atheo.gr

Παράγουλου Ιουλία

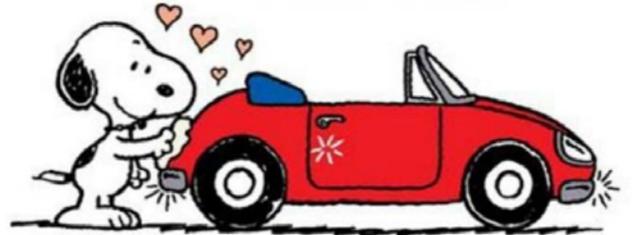
Περιεχόμενα

1. ΑΓΓΕΛΙΕΣ
2. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
3. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ
4. ΑΡΘΡΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
5. ΑΦΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΣΥΝΕΒΗ
6. ΑΦΗΓΗΣΗ
7. ΑΦΙΣΑ
8. ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
9. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
10. ΕΥΘΥΣ ΚΑΙ ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ
11. ΚΟΜΙΚΣ
12. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
13. ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
14. ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΣΚΕΥΗΣ
15. ΟΔΗΓΙΕΣ
16. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ
17. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
18. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ
19. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΘΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
20. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ
21. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
22. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΠΟΥ
23. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΟΥ ΠΟΥ ΓΝΩΡΙΣΑΜΕ
24. ΠΕΡΙΛΗΨΗ
25. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
26. ΠΩΣ ΔΙΝΟΥΜΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΧΩΡΑ
27. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
28. ΣΥΝΤΑΓΗ

Αγγελίες

Οι **μικρές αγγελίες** είναι μια μορφή διαφήμισης που είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στις εφημερίδες και τα υπόλοιπα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Οι μικρές αγγελίες είναι μικρά κείμενα που μας πληροφορούν για **πωλήσεις, ενοικιάσεις, προσφορά εργασίας** και άλλα θέματα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Για να γράψουμε μια μικρή αγγελία:

- **Ξεχωρίζουμε** τις πιο σημαντικές πληροφορίες που πρέπει να περιέχει.
- Φτιάχνουμε **ελλειπτικές προτάσεις**, δηλαδή προτάσεις όπου το ρήμα παραλείπεται γιατί το καταλαβαίνουμε εύκολα.
- Χρησιμοποιούμε **αριθμητικά, συντομογραφίες** και **αρκτικόλεξα**, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Μια **μικρή αγγελία** πρέπει να περιλαμβάνει:

- ◊ Το **θέμα** της μικρής αγγελίας (πωλείται, ενοικιάζεται κ.ά.)
- ◊ Την **περιγραφή**
- ◊ Τα **στοιχεία επικοινωνίας** (τηλέφωνο, όνομα, ώρες επικοινωνίας κ.ά.)

Ανακοίνωση

Η **ανακοίνωση** είναι ένα κείμενο σύντομο, ενημερωτικό με το οποίο γίνεται γνωστό ένα γεγονός, μια εκδήλωση (ομιλία, γιορτή, σεμινάριο, εκδρομή, πρόγραμμα κ.ά.)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ !!!

Τι αναφέρουμε σε μια ανακοίνωση:

- ❖ **Ποιος** ανακοινώνει (τον **διοργανωτή**) στην αρχή ή και στο τέλος
- ❖ **Σε ποιον** ή **ποιους** απευθύνεται
- ❖ **Τι** ανακοινώνει, το **θέμα** της ανακοίνωσης
- ❖ **Πού, πότε** θα συμβεί η εκδήλωση
- ❖ Τι **περιλαμβάνει** (**πρόγραμμα** εκδήλωσης)
- ❖ Τρόποι **επικοινωνίας** με τον **διοργανωτή** (τηλέφωνο, διεύθυνση κ. ά.)

Θυμάμαι ότι χρησιμοποιούμε:

- ❖ **Ενεστώτα** ή **μέλλοντα** στο **β΄** ή **γ΄** πρόσωπο **πληθυντικού** συνήθως
- ❖ **Φιλικό** ή **επίσημο ύφος** ανάλογα με το θέμα της ανακοίνωσης και τα πρόσωπα, στα οποία απευθυνόμαστε.

Απολογισμός επίσκεψης

Όταν θέλουμε να μιλήσουμε για την **επίσκεψή** μας σε **έναν χώρο** και να παρουσιάσουμε όσα μας εντυπωσίασαν, να κάνουμε δηλαδή έναν **απολογισμό**, αναφέρουμε:

**SNOOPY
MUSEUM**

TOKYO

- Πώς λέγεται.
- Πού βρίσκεται.
- Πότε, πώς και γιατί πήγαμε.
- Ποιους συναντήσαμε.
- Τι είδαμε και τι μάθαμε.
- Τι μας εντυπωσίασε.
- Τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας.

Θυμάμαι ότι χρησιμοποιούμε:

- ✓ **Ενεστώτα**
- ✓ **Παρελθοντικούς** χρόνους, αν ο χώρος αυτός **δεν υπάρχει** τη χρονική στιγμή της παρουσίασης.

Άρθρο εφημερίδας

Το **άρθρο** είναι δημοσιευμένο κείμενο σε εφημερίδα ή περιοδικό, που σκοπό έχει να ενημερώσει για ένα **ειδικό** ή **επίκαιρο** θέμα τους αναγνώστες. Έχει ορισμένη **έκταση**.

Ένα άρθρο πρέπει να έχει την εξής δομή:

- **Πρόλογο**, όπου εκτίθεται το θέμα.
- **Κύριο μέρος**, όπου παρατίθεται το υλικό, οι πληροφορίες που έχουμε συλλέξει, σε παραγράφους)
- **Επίλογο** (συνοψίζουμε με μια μικρή περίληψη των όσων έχουμε γράψει)

attheo.gr

Θυμάμαι ότι το άρθρο:

- ◆ Έχει απαραίτητως **τίτλο** (ενδιαφέροντα και περιεκτικό, συνήθως τρεις έως πέντε λέξεις)
- ◆ Το **θέμα** δηλώνεται στον **πρόλογο** και η ακολουθεί η **ανάλυση** της κύριας **ιδέας**.
- ◆ Γίνεται χρήση **ενεστώτα** ή **μέλλοντα** χρόνου και χρησιμοποιείται συνήθως **γ'** **πρόσωπο**.

Η αφήγηση

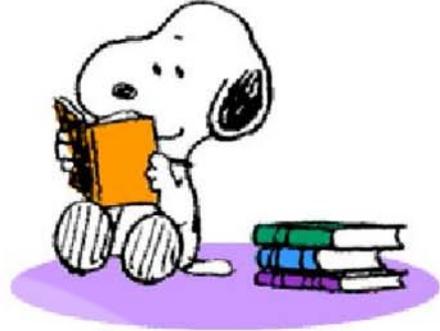
Αφήγηση είναι η παρουσίαση ενός γεγονότος με ορισμένη σειρά.

Η ιστορία μπορεί να είναι πραγματική ή φανταστική, προφορική ή γραπτή.

Η γραπτή αφήγηση ονομάζεται **αφήγημα**.

Υπάρχουν διάφορα είδη αφηγηματικών κειμένων:

- ◊ Διήγημα
- ◊ Μυθιστόρημα
- ◊ Απομνημονεύματα
- ◊ Παραμύθια
- ◊ Μύθοι κ.ά.

attheo.gr

Τα βασικά στοιχεία της αφήγησης είναι:

- **Πού** συμβαίνουν τα γεγονότα.(τόπος)
- **Πότε** συμβαίνουν.(χρόνος)
- **Ποιοι** είναι οι **ήρωες**.(πρωταγωνιστές και δευτερεύοντα πρόσωπα)
- Την **εξέλιξη** της **ιστορίας** (**Πώς** ξεκινάει, **πώς** προχωράει, **πώς** τελειώνει η ιστορία)
- Τις **σκέψεις** και τα **συναίσθημα** των ηρώων ή του αφηγητή.

Θυμάμαι ότι:

- ❖ Η αφήγηση οργανώνεται με βάση τον **χρόνο** και την **αιτιολογική σύνδεση** των γεγονότων.
- ❖ Σε μια **φανταστική** αφήγηση ο χρόνος και ο τόπος **μπορεί να μην αναφέρονται**.
- ❖ Στην αφήγηση χρησιμοποιούμε **αόριστο** ή **παρατατικό** αλλά και **ενεστώτα**, αν θέλουμε να δώσουμε έμφαση και ζωντάνια στο κείμενο. Τότε, ο **ενεστώτας** ονομάζεται **ιστορικός**. Επίσης, χρησιμοποιούμε επιρρήματα, ουσιαστικά που δηλώνουν χρόνο και χρονικές προτάσεις.

Αφήγηση για κάτι που μας συνέβη

Για να αφηγηθούμε κάτι που μας συνέβη, αναφέρουμε:

- Πού έγινε.
- Πότε έγινε.
- Ποιοι παίρνουν μέρος.
- Πώς συνέβη (αίτια).
- Τι ακριβώς έγινε.
- Ποια είναι η **σημασία** του (αν είναι σημαντικό και γιατί).
- Ποια είναι τα **αποτελέσματα**.
- Ποιες **σκέψεις** και **συναίσθημα** μας προκάλεσε.

Θυμάμαι ότι χρησιμοποιούμε:

- **Χρόνους** του **παρελθόντος** (κυρίως παρατατικό, αόριστο αλλά και ιστορικό ενεστώτα για ζωντάνια και αμεσότητα).
- **Χρονικές** και **αιτιολογικές** προτάσεις.
- **Χρονικούς συνδέσμους**, χρονικά **επιρρήματα** ή **φράσεις** που δηλώνουν χρόνο.
- **Επίθετα**.
- Ρήματα **α΄ προσώπου** σε περιστατικά που **συμμετείχαμε οι ίδιοι**.
- **Διαλόγους** και **περιγραφές χώρων**, **προσώπων**, **γεγονότων**.

Αφίσα

ΝΤΕΝΕΚΕΔΟΥΠΟΛΗ

Κυριακή 14 Μαΐου 2018

ώρα 8.00 μ.μ.

Πνευματικό Κέντρο Αλεξάνδρας

Είσοδος Ελεύθερη

Σκηνοθεσία: Παιδαγωγούλου Ελένη

Για να δημιουργήσουμε μια
αφίσα για μια εκδήλωση
αναφέρουμε:

attheo.gr

- Ποιος είναι ο **τίτλος** (ή και το **θέμα**) του έργου.
- Ποιος είναι ο **συγγραφέας** ή ο **καλλιτέχνης**.
- **Ποιος διοργανώνει** την εκδήλωση.
- **Πού** γίνεται.
- **Πότε** γίνεται.
- **Ποιοι** είναι οι **συντελεστές** της εκδήλωσης (σκηνοθέτης, πρωταγωνιστές, υπεύθυνοι για τη μουσική, τα σκηνικά, τα κουστούμια κτλ.).

Διαφήμιση

Η **διαφήμιση** πληροφορεί και ενημερώνει για τα προϊόντα που υπάρχουν στην αγορά.

Διαφημίσεις βρίσκουμε στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο, σε εφημερίδες, στο διαδίκτυο, σε πινακίδες κ.ά.

Η διαφήμιση συνήθως αποτελείται:

- από μια «ζωντανή» **εικόνα** με έντονα χρώματα (αν είναι έντυπη η διαφήμιση)
- από το **όνομα** του **προϊόντος**
- από το **όνομα** της κατασκευαστικής **εταιρείας** (φίρμα ή μάρκα)
- από ένα "σλόγκαν" δηλαδή μια **συνθηματική φράση** που την καταλαβαίνουμε αμέσως, έξυπνη, διασκεδαστική ή εντυπωσιακή, εύκολη για να την απομνημονεύσουμε και να την επαναλάβουμε.
- Ένα **μικρό κείμενο** που περιγράφει το προϊόν και τονίζει τα πλεονεκτήματά του.

Σε μια διαφήμιση χρησιμοποιούνται:

- Πολλά **επίθετα** στον **συγκριτικό** ή **υπερθετικό** βαθμό
- Η **προστακτική** και η **υποτακτική** έγκλιση
- Πολλά σημεία στίξης (ιδιαίτερα το **ερωτηματικό**, το **θαυμαστικό** και τα **αποσιωπητικά**)

φάγατε
τον κόσμο;

Επιχειρηματολογικά κείμενα

Όταν εκφράζουμε τη γνώμη μας, πρέπει να **δικαιολογούμε** την άποψή μας, δηλαδή να εξηγούμε για ποιους λόγους υποστηρίζουμε τη συγκεκριμένη άποψη.

Για αυτό χρησιμοποιούμε **επιχειρήματα**.

Για να γράψουμε ένα **επιχειρηματολογικό κείμενο**:

- **Αναφέρουμε** το θέμα που μας απασχολεί
- **Παρουσιάζουμε** την **άποψή** μας στο συγκεκριμένο ζήτημα χρησιμοποιώντας φράσεις όπως: (Πιστεύω πως/ότι ... Νομίζω πως/ότι ... Θεωρώ πως/ότι ... Η άποψή μου είναι πως/ότι ... Έχω τη γνώμη πως/ότι ... / Κατά τη γνώμη μου ... Μου φαίνεται πως/ότι ...)
- **Παραθέτουμε** τα **επιχειρήματά** μας. Κάθε φορά να τους αιτιολογούμε με τις κατάλληλες **αιτιολογικές προτάσεις** (γιατί, αφού, επειδή, διότι, καθώς...)
- Χρησιμοποιούμε παράλληλα και φράσεις που δηλώνουν τα **συναισθήματά** μας.
- Καταλήγουμε σε ένα αιτιολογημένο και λογικό **συμπέρασμα**. (Με φράσεις όπως: Επομένως... Άρα... Συμπεραίνουμε ότι ... Καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ... Γι' αυτό ... Έτσι ...)

Θυμάμαι να:

- ◊ Τονίζω τα **θετικά** και τα **αρνητικά** χαρακτηριστικά του θέματος.
- ◊ Χρησιμοποιώ **ενεστώτα**.

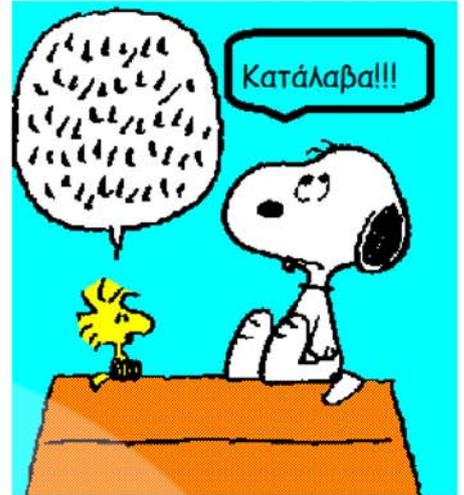
Ευθύς και πλάγιος λόγος

Για να παρουσιάσουμε έναν διάλογο, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε δύο τρόπους:

❖ Με ευθύ λόγο

Με τον ευθύ λόγο μεταφέρουμε τον διάλογο, όπως ακριβώς τον ακούσαμε.

- Αυτός ο τρόπος χρησιμοποιείται όταν ο διάλογος είναι πολύ σημαντικός και δε θέλουμε να τον αλλάξουμε ή θέλουμε να κάνουμε πιο ζωντανή την αφήγηση.
- Πριν από τα λόγια κάθε προσώπου του διαλόγου βάζουμε μια παύλα.

❖ Με πλάγιο λόγο

Με τον πλάγιο λόγο αφηγούμαστε τον διάλογο με δικά μας λόγια χωρίς να αλλάξουμε το περιεχόμενο και το νόημα του διαλόγου.

- Αναφέρουμε τα **ονόματα** των πρωταγωνιστών.
- Χρησιμοποιούμε **συνδέσμους** για τη σύνδεση των προτάσεων.
- Χρησιμοποιούμε **ρήματα** όπως, ρώτησε, είπε, απάντησε κ. ά.
- **Αλλάζουμε** τα **πρόσωπα** των **ρημάτων** από το α' και το β' σε γ'.

Η παράσταση αρχίζει...

Ευθύς και πλάγιος λόγος

Στον **ευθύ λόγο** ακούμε ή διαβάζουμε τα λόγια κάποιου, όπως ακριβώς τα είπε.

Στον **πλάγιο λόγο** ακούμε ή διαβάζουμε τα λόγια κάποιου, όχι ακριβώς όπως τα είπε αλλά όπως μας τα μεταφέρει ένα άλλο πρόσωπο.

Κόμικς

Με τον όρο “κόμικς” ή “εικονογραφηγήματα” εννοούμε τις εικονογραφημένες ιστορίες που, μέσα από μια σειρά στενά συνδεδεμένων σκίτσων και διαλόγων που τα συνοδεύουν, αποδίδουν κατά τρόπο ζωντανό, ιστορίες δράσης. Είναι μια **σειρά σχεδίων** που συνοδεύονται από λόγο, αλλά και η ίδια η τέχνη της δημιουργίας σχεδίων με λόγο.

attheo.gr

Ο όρος “κόμικς” μοιάζει ξενόφερτος. Στην πραγματικότητα πρόκειται για ένα ακόμη αντιδάνειο. Προέρχεται από τη συντόμευση των λέξεων **comic stories**, οι οποίες βέβαια είναι ελληνικές λέξεις: **κωμικές ιστορίες**.

Οδηγίες

Οι **οδηγίες** είναι κείμενα που μας δείχνουν τον τρόπο με τον οποίο μπορεί κάποιος να κάνει μια ενέργεια σωστά.

Δίνουμε οδηγίες όταν θέλουμε να:

- χρησιμοποιήσουμε μια **συσκευή**
- **κατασκευάσουμε** μια χειροτεχνία
- **παίξουμε** ένα παιχνίδι
- **φτάσουμε** σε κάποιον **τόπο**
- **εφαρμόσουμε** κανόνες
- **τηρήσουμε** κανόνες

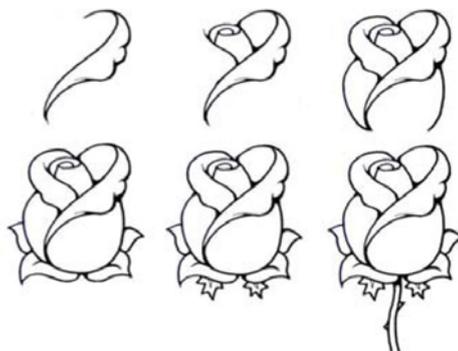
atheo.gr

Πώς δίνουμε οδηγίες:

- ◇ με κείμενο
- ◇ με σύμβολα
- ◇ με εικόνες
- ◇ με σχέδια
- ◇ με συνδυασμό των παραπάνω

Γλωσσικά στοιχεία των κειμένων με οδηγίες:

- χρησιμοποιούμε **ενεστώτα** (α΄ πληθυντικό πρόσωπο), **συνοπτική υποτακτική** ή **συνοπτική προστακτική** (β΄ πληθυντικό πρόσωπο)
- χρησιμοποιούμε **απρόσωπα ρήματα** και **απρόσωπες εκφράσεις**.
- χρησιμοποιούμε **επιρρήματα** που δηλώνουν χρονική σειρά και τρόπο.

Οδηγίες συμπεριφοράς

Κανόνες συμπεριφοράς

1. Δεν τρέχουμε.
2. Προσέχουμε στη σκάλα.
-

Στις οδηγίες συμπεριφοράς ισχύουν ό,τι και στις γενικές οδηγίες:

Πώς δίνουμε οδηγίες:

- ◆ με κείμενο
- ◆ με σύμβολα
- ◆ με εικόνες
- ◆ με σχέδια
- ◆ με συνδυασμό των παραπάνω

Γλωσσικά στοιχεία των κειμένων με οδηγίες συμπεριφοράς:

- χρησιμοποιούμε **ενεστώτα** (α΄ πληθυντικό πρόσωπο), **συνοπτική υποτακτική** ή **συνοπτική προστακτική** (β΄ πληθυντικό πρόσωπο)
- χρησιμοποιούμε **απρόσωπα ρήματα** και **απρόσωπες εκφράσεις**.
- Δίνουμε τις οδηγίες με **χρονική σειρά** και **αριθμημένα**, αν είναι πολλές.

Τα 10 δικαιώματα του (μικρού) αναγνώστη

Γιατί το διάβασμα είναι, πάνω απ' όλα, ευχαρίστηση

Οδηγίες χρήσης παιχνιδιού και διαδικτύου

Σε ένα κείμενο **οδηγιών** χρήσης για ένα **παιχνίδι**, υπάρχουν συνήθως:

- Τα **περιεχόμενα-μέρη** ενός παιχνιδιού.
- Τους **κανόνες** του παιχνιδιού,
- **Τι πρέπει** και **τι δεν πρέπει** να κάνει ο κάθε παίκτης.
- Ο **στόχος** των παικτών
- **Πότε τελειώνει** το παιχνίδι.

attheo.gr

Σε ένα κείμενο **οδηγιών** χρήσης για το **διαδίκτυο**, υπάρχουν συνήθως:

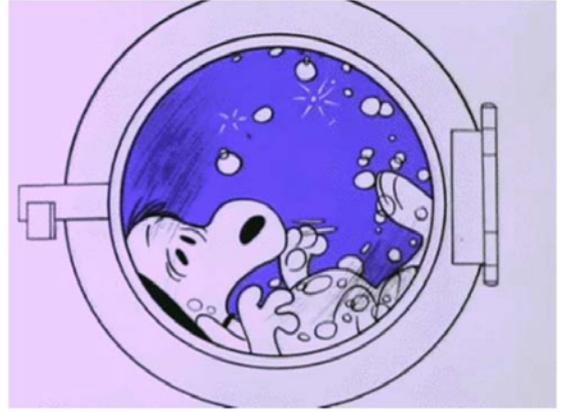
- Οι **βασικές οδηγίες** για να βρούμε μια διεύθυνση και να την επισκεφτούμε.
- Οδηγίες **πώς να περιηγούμαστε** σε μια ή περισσότερες διευθύνσεις και να **βρίσκουμε** όσες **πληροφορίες** μάς ενδιαφέρουν.

Σκέψου πριν δημοσιεύσεις!
Προστάτευσε την ιδιωτική ζωή,
τη δική σου, της οικογένειάς σου,
των φίλων σου.

Οδηγίες χρήσης συσκευής

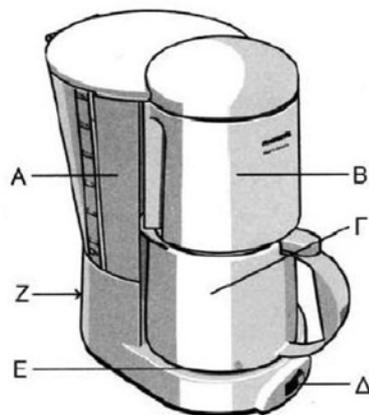

Σε ένα **κείμενο οδηγιών χρήσης** για μια συσκευή υπάρχουν συνήθως:

- ◆ **Περιγραφή** της συσκευής.
- ◆ **Συμβουλές** για να τη χρησιμοποιούμε με **ασφάλεια**. (υποδείξεις ασφαλείας)
- ◆ Οδηγίες για την **πρώτη φορά** που θα χρησιμοποιηθεί η συσκευή.
- ◆ **Αναλυτικές οδηγίες** για τον τρόπο λειτουργίας.
- ◆ Συμβουλές για τη **συντήρηση** της συσκευής και, αν χρειάζεται, για το **καθάρισμά** της.

Θυμάμαι ότι, όπως και σε άλλα κείμενα με οδηγίες:

- ❖ Χρησιμοποιούμε **α' πληθυντικό πρόσωπο ενεστώτα** ή **β' πληθυντικό πρόσωπο συνοπτικής υποτακτικής** ή **προστακτικής**.
- ❖ Χρησιμοποιούμε **απρόσωπα ρήματα** ή **απρόσωπες εκφράσεις**.
- ❖ Οι οδηγίες μας πρέπει να είναι **σαφείς** και **σύντομες**.
- ❖ Δίνουμε τις οδηγίες με τη **σειρά**.

Παρουσίαση καλλιτεχνικού θεάματος

Για να παρουσιάσουμε ή να σχολιάσουμε ένα **καλλιτεχνικό θέαμα** αναφέρουμε:

- ◆ τον **τίτλο**
- ◆ τους **συντελεστές** (σκηνοθέτη, ηθοποιούς, συνθέτη)
- ◆ τη **διάρκεια**
- ◆ τη **χώρα προέλευσης** του έργου
- ◆ τη **χρονιά** που παρουσιάστηκε.
- ◆ την υπόθεση του έργου **χωρίς πολλές λεπτομέρειες** και **χωρίς να αποκαλύψουμε το τέλος**
- ◆ τις **πιο σημαντικές πληροφορίες** για τους **ήρωες** και τις **περιπέτειές** τους.
- ◆ στο τέλος ένα **σχόλιο**, που θα είναι η **γνώμη** μας για το έργο
- ◆ οι **προσωπικές** μας **εντυπώσεις** και τα **συναισθήματα** που μας προκάλεσε.

Καλλιτεχνικό θέαμα μπορεί να αποτελεί :

- κινηματογραφική ταινία
- θεατρική παράσταση
- συναυλία
- παράσταση χορού
- κ.ά.

Περιγραφή αντικειμένου

Περιγραφή αντικειμένου είναι η παρουσίαση, η αναπαράσταση με γραπτό ή προφορικό λόγο ενός αντικειμένου.

Ποια στοιχεία αναφέρουμε:

- ❖ **Τι** είναι; **Πώς** το λένε;
- ❖ **Πού** βρίσκεται; (για αντικείμενο που δεν είναι φορητό)
- ❖ **Πώς** είναι;
 - γενικά χαρακτηριστικά (σχήμα, χρώμα, μέγεθος, κ. ά.)
 - ιδιαίτερα χαρακτηριστικά
- ❖ Ποια είναι η **ιστορία** του; (προέλευση, καταγωγή, δεν είναι απαραίτητο)
- ❖ Πώς το **χρησιμοποιούμε** (χρήση και λειτουργία)

Αν το αντικείμενο, το οποίο περιγράφουμε μας ανήκει ή συνδεόμαστε κάπως με αυτό, μπορούμε να αναφέρουμε και τα εξής:

- **Πώς** το **αποκτήσαμε**;
- Κάποια **γεγονότα** σχετικά με αυτό.
- Τις προσωπικές **σκέψεις** μας και τα **συναισθήματά** μας.

Θυμάμαι ότι:

- Για την περιγραφή ενός αντικειμένου χρησιμοποιούμε **παροντικούς χρόνους**, εκτός αν αναφερόμαστε σε ένα αντικείμενο που υπήρξε στο παρελθόν. Τότε χρησιμοποιούμε παρελθοντικούς χρόνους.
- Χρησιμοποιούμε **επιθετικούς** και **επιρρηματικούς προσδιορισμούς**.
- Ξεκινάμε την περιγραφή από τα **γενικά** χαρακτηριστικά και προχωράμε στα **ειδικά**.

Περιγραφή γεγονότος

Περιγραφή γεγονότος ονομάζουμε την αναπαράσταση ενός γεγονότος γραπτά ή προφορικά. (π.χ. μιας πυρκαγιάς, ενός ατυχήματος, μιας απρόσμενης συνάντησης κ.τ.λ.)

Για να περιγράψουμε ένα γεγονός πρέπει να αναφέρουμε:

- **Τι συνέβη;** Ποιο είναι το γεγονός;
- **Πότε** συνέβη;
- **Πού** συνέβη;
- **Ποιοι** συμμετείχαν;
- **Πώς** έγινε;
- Ποιες ήταν οι **αιτίες**;
- **Περιγραφή** των **σκηνών** με χρονική σειρά
- Ποιες ήταν οι **συνέπειες**, το **αποτέλεσμα**;
- Πώς **αντιμετωπίστηκε**;
- **Συναισθήματα** - κρίσεις

Θυμάμαι ότι:

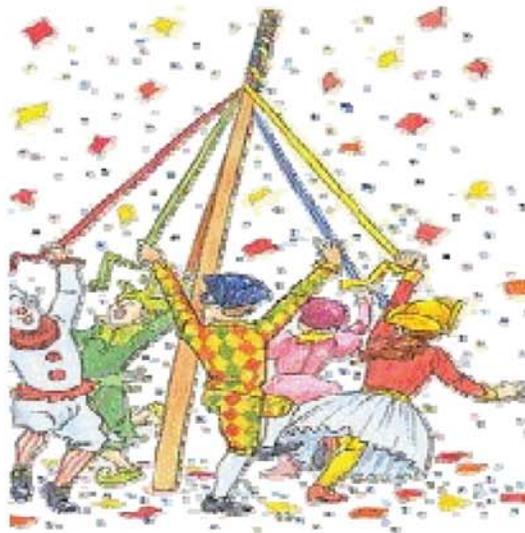
- Η περιγραφή διαφέρει από την αφήγηση, καθώς σε αυτήν αναφερόμαστε περισσότερο σε **λεπτομέρειες**.
- Χρησιμοποιούμε **παρελθοντικούς** χρόνους
- Χρησιμοποιούμε **ενεστώτα** για έμφαση ή όταν περιγράφουμε ένα γεγονός που συμβαίνει τώρα.

Περιγραφή εθίμων ή εκδηλώσεων

Για να περιγράψουμε μια σειρά πράξεων που επαναλαμβάνονται, όπως έθιμα, εκδηλώσεις, κοινωνικά γεγονότα, κ. ά. αναφέρουμε:

- Ποια είναι η διαδικασία
- Πότε γίνεται και πού.
- Ποιοι συμμετέχουν και πώς.
- Ποια είναι τα στάδια, οι διαδοχικές φάσεις (γεγονότα-πράξεις με τη σειρά που συμβαίνουν).
- Τι ακριβώς συμβαίνει σε κάθε στάδιο και γιατί γίνεται.
- Πώς τελειώνει η διαδικασία.
- Πώς αντιδρούν όσοι παρακολουθούν ή παίρνουν μέρος.

Περιγραφή κτίσματος

Όταν περιγράφουμε ένα κτίσμα, πρέπει να αναφέρουμε:

- Ποιο είναι; Πού βρίσκεται;
- Ποια είναι η ιστορία του; (πότε χτίστηκε, από ποιον, γιατί)
- Πώς το γνωρίσατε;
- Πώς είναι εξωτερικά;
- Πώς είναι το εσωτερικό του;
- Ποια πρόσωπα ζουν ή έζησαν εκεί;
- Πώς χρησιμοποιείται;
- Σκέψεις και συναισθήματα

Θυμάμαι ότι:

- Ξεκινάμε την περιγραφή πάντοτε από έξω προς τα μέσα.
- Τόσο στην εξωτερική όσο και στην εσωτερική περιγραφή, ξεκινάμε από τα γενικά στοιχεία και προχωράμε στις λεπτομέρειες.
- Χρησιμοποιούμε ενεστώτα, εκτός αν περιγράφουμε ένα κτίσμα του παρελθόντος. Τότε χρησιμοποιούμε παρελθοντικούς χρόνους.
- Χρησιμοποιούμε πολλούς επιθετικούς και επιρρηματικούς προσδιορισμούς.

Περιγραφή προσώπου

Για να περιγράψουμε ένα **πρόσωπο** που γνωρίζουμε προσωπικά, αναφέρουμε:

- ❖ Πώς το λένε, το **όνομά** του
- ❖ Την **ηλικία** του
- ❖ Με τι **ασχολείται**
- ❖ Την **εξωτερική του εμφάνιση**
(γενική εντύπωση – ιδιαίτερα χαρακτηριστικά)
- ❖ Το **χαρακτήρα** του
- ❖ Τα **ενδιαφέροντα** και τις **συνήθειες** του
- ❖ Πώς **περνάμε** μαζί του
- ❖ **Σκέψεις** και **συναισθήματα** για αυτό το πρόσωπο.

Θυμάμαι ότι όταν κάποιος...

- ❖ παρουσιάζει τον **εαυτό** του χρησιμοποιεί **α' ενικό πρόσωπο** και **ενεστώτα**.
- ❖ περιγράφει έναν **άνθρωπο** που **γνωρίζει** προσωπικά, χρησιμοποιεί **γ' ενικό πρόσωπο** και **παροντικούς χρόνους** (ενεστώτα, παρακείμενο).
- ❖ περιγράφει ανθρώπους **που γνώρισε** ή **έζησε** μαζί τους στο παρελθόν, χρησιμοποιεί **παρελθοντικούς χρόνους**.
- ❖ περιγράφει **ιστορικά πρόσωπα**, παραλείπει κάποια από τα παραπάνω στοιχεία.
(π.χ. πώς περνάμε μαζί του).

Περιγραφή τόπου

Όταν περιγράφουμε έναν τόπο, αναφέρουμε:

- ❖ Το **όνομα** του τόπου-**Ποιος** είναι ο τόπος
- ❖ **Πού** βρίσκεται
- ❖ **Ιστορικά** ή **μυθολογικά στοιχεία** που τυχόν γνωρίζουμε για αυτόν τον τόπο
- ❖ **Πώς** είναι ο τόπος (αρχικά περιγράφουμε την **πρώτη εντύπωση** και μετά τις **λεπτομέρειες**)

Σε περίπτωση που έχουμε επισκεφτεί τον τόπο, αναφέρουμε και τα εξής:

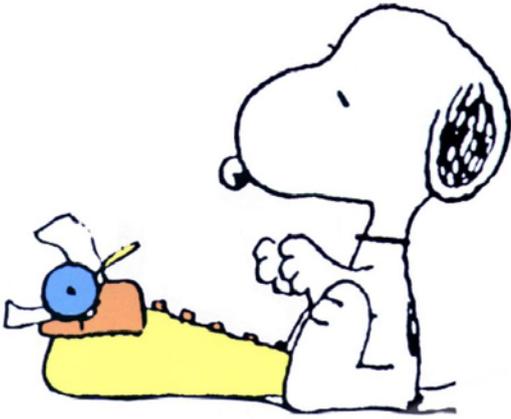
- ❖ **Πότε** και για **ποιο λόγο** τον **επισκεφτήκαμε**
- ❖ **Περιστατικά** που έχουν σχέση με την επίσκεψή μας
- ❖ **Σκέψεις** και **συναισθήματα**.

Θυμάμαι ότι:

- ✓ Αναφέρουμε **με τη σειρά** ό,τι βλέπουμε στον τόπο αυτόν.
- ✓ Χρησιμοποιούμε **επιθετικούς** και **επιρρηματικούς προσδιορισμούς**.
- ✓ Χρησιμοποιούμε χρόνο **ενεστώτα**.
- ✓ Χρησιμοποιούμε **παρελθοντικούς χρόνους**, αν αναφερόμαστε στην ιστορία του τόπου ή στην επίσκεψή μας εκεί, σε περίπτωση μάλιστα που αναφερόμαστε στον χρόνο και τον λόγο της επίσκεψής μας, καθώς και σε περιστατικά.

Περιγραφή χώρου που γνωρίσαμε

Για να περιγράψουμε έναν **χώρο** που **έχουμε γνωρίσει** και μας προκαλεί συναισθήματα και σκέψεις, αναφέρουμε:

- Πού ήταν αυτός ο χώρος.
- Πώς ήταν απ' έξω και πώς από μέσα.
- Ποιος ήταν ο λόγος που μας έκανε να **αγαπήσουμε** ή απλώς να **γνωρίσουμε** τον χώρο αυτό.
- Ποιους **συναντούσαμε**
- Τι **κάναμε** εκεί...
- **Σημαντικά γεγονότα** που ζήσαμε εκεί
- Τι **σκεφτόμασταν** και πώς **νιώθαμε** κάθε φορά που βρισκόμασταν εκεί

Θυμάμαι ότι:

- ◆ Χρησιμοποιούμε **ενεστώτα**
- ◆ Χρησιμοποιούμε **παρελθοντικούς χρόνους** στην περίπτωση που ο χώρος αυτός δεν υπάρχει πια.
- ◆ Χρησιμοποιούμε πολλούς **επιθετικούς** και **επιρρηματικούς προσδιορισμούς**.

Περίληψη

Περίληψη ονομάζουμε την απόδοση ενός κειμένου με σύντομο τρόπο.

Για να γράψουμε μια περίληψη:

- **Διαβάζουμε** προσεκτικά το κείμενο, για να **κατανοήσουμε** το περιεχόμενό του.
- Βρίσκουμε το **κυρίως θέμα**.
- Χωρίζουμε το κείμενο σε **παραγράφους**.
- Υπογραμμίζουμε τις **λέξεις-κλειδιά**
- Γράφουμε **πλαγιότιτλους** στις παραγράφους
- **Ενώνουμε τους πλαγιότιτλους** σε ένα ενιαίο κείμενο.

Θυμάμαι ότι:

- ✓ Στην περίληψη **δεν ερμηνεύουμε** το κείμενο
- ✓ **Δεν μιμούμαστε** το ύφος του κειμένου
- ✓ Στην περίληψη ενός αφηγηματικού κειμένου αναφερόμαστε στα **βασικά στοιχεία της αφήγησης** (χρόνος, τόπος, ήρωες, εξέλιξη ιστορίας, συναισθήματα).
- ✓ **Αντικαθιστώ** όπου μπορώ βασικές **λέξεις** του κειμένου με **συνώνυμες**.
- ✓ **Αντικαθιστώ**, όπου γίνεται, **δευτερεύουσες προτάσεις με μετοχές**.
- ✓ **Αντικαθιστώ φράσεις** με λέξεις.
- ✓ Μετατρέπω τον **ευθύ σε πλάγιο λόγο**.

Πρόσκληση

Η **πρόσκληση** είναι ένα σύντομο ενημερωτικό κείμενο, με το οποίο προσκαλείται κάποιος σε μια εκδήλωση, ένα καλλιτεχνικό θέαμα κ.ά.

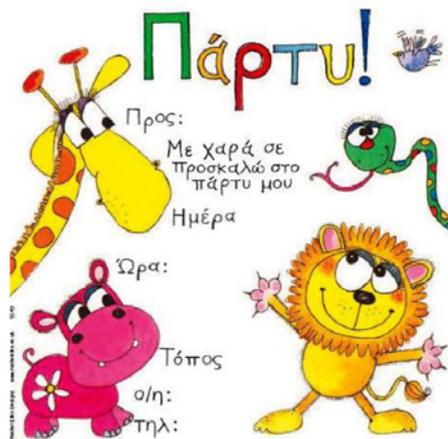
Σε μια πρόσκληση αναφέρουμε:

- **Ποιος προσκαλεί** (στην αρχή ή στο τέλος της πρόσκλησης)
- **Ποιος προσκαλείται**
- Για **ποιον λόγο**
- Τον **τόπο**
- Τον **χρόνο**

Προσέχω:

- ❖ Αν απευθύνεται σε ένα **συγκεκριμένο πρόσωπο**, δηλώνεται το **όνομά** του.
- ❖ Αν απευθύνεται σε **ομάδα ανθρώπων**, αναφέρεται η **ιδιότητά** τους.
- ❖ Αν πρόκειται για **ανοιχτή πρόσκληση**, χρησιμοποιούμε **β' πληθυντικό** πρόσωπο.
- ❖ Το **ύφος** (φιλικό ή επίσημο) εξαρτάται από τα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται.
- ❖ Να είναι **σύντομο** το κείμενο.
- ❖ Συχνά χρησιμοποιούμε **εικόνες**.

Πώς δίνουμε πληροφορίες για μια χώρα

Για να δώσουμε πληροφορίες για μια χώρα, αναφέρουμε τα εξής:

- ❖ Ποιο είναι το **όνομα** της χώρας αυτής.
- ❖ **Πού** βρίσκεται.
- ❖ **Στοιχεία** για τη χώρα
- ❖ **Στοιχεία για τη ζωή** εκεί (π.χ. πληθυσμό, γλώσσα, θρησκείματα, κλίμα κτλ.).

Θυμάμαι ότι:

- Χρησιμοποιούμε συνήθως χρόνο **ενεστώτα**.
- Χρησιμοποιούμε πολλά **επίθετα** και **επιθετικούς προσδιορισμούς**.
- Χρησιμοποιούμε πολλούς **τοπικούς προσδιορισμούς**.

Πώς παίρνουμε μια συνέντευξη

Η **συνέντευξη** αποτελείται από **ερωτήσεις** και **απαντήσεις**. ερωτήσεις γίνονται από κάποιον (δημοσιογράφο) που επιθυμεί να πάρει κάποιες πληροφορίες από ένα πρόσωπο.

Οι

Σε μια συνέντευξη ρωτάμε:

attheo.gr

- Το **όνομα** του προσώπου που παίρνουμε συνέντευξη
- Τον **τόπο** και τον **χρόνο** της συνέντευξης
- Το **θέμα** της συνέντευξης
- Χαιρετισμό** στο πρόσωπο
- Στοιχεία** για τη **ζωή** του (πού γεννήθηκε, πού και πώς μεγάλωσε, τι σπούδασε, με τι ασχολείται, ποια είναι τα ενδιαφέροντά του κ. ά.)
- Στοιχεία για τον **συγκεκριμένο λόγο** (π.χ. δουλειά, ανακάλυψη, απόψεις) που παίρνουμε συνέντευξη
- Τις **απόψεις** του
- Τις **ευχαριστίες** μας στο πρόσωπο που έδωσε τη συνέντευξη

Στον γραπτό λόγο, μπορεί η συνέντευξη να δίνεται από ένα **φανταστικό** πρόσωπο ή ακόμη κι από ένα ζώακι ή από ένα άψυχο αντικείμενο (π.χ. από ένα δέντρο ή ένα μουσειακό έκθεμα).

Οδηγίες για συνταγή

Οι οδηγίες παρασκευής ενός φαγητού ή γλυκού εντάσσονται στις οδηγίες κατασκευής.

Οι οδηγίες για μια συνταγή αποτελείται από:

- Τα **υλικά** και την ποσότητα που θα χρειαστεί
- Την εκτέλεση, τον **τρόπο παρασκευής** αναφέροντας τις ενέργειες που θα γίνουν **με χρονική σειρά**. Αναφέρουμε τα σκεύη ή τις συσκευές που απαιτούνται, τον χρόνο ψησίματος, τη θερμοκρασία που απαιτείται, κ.τ.λ.

Σημείωση:

Σε μια συνταγή μπορεί να δίνονται επιπλέον στοιχεία, όπως:

- ◊ Η ποσότητα που θα παρασκευαστεί
- ◊ Με τι μπορεί να συνοδευτεί η συγκεκριμένη συνταγή
- ◊ Ο χρόνος που απαιτείται
- ◊ Ο τρόπος σερβιρίσματος
- ◊ Ο τρόπος συντήρησης

Γλωσσικά στοιχεία των κειμένων με συνταγές:

- χρησιμοποιούμε **ενεστώτα** (α΄ πληθυντικό πρόσωπο), **συνοπτική υποτακτική** ή **συνοπτική προστακτική** (β΄ πληθυντικό πρόσωπο)
- χρησιμοποιούμε **απρόσωπα ρήματα** και **απρόσωπες εκφράσεις**.
- χρησιμοποιούμε **επιρρήματα** που δηλώνουν χρονική σειρά και τρόπο.

